

32
'Αθήνα 23-5-78.

Είσηγηση του 'Αρχηγού της 'Αξιωματικής 'Αντιπολίτευσης
Προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. 'Ανδρέα Γ. Παπανδρέου
στή συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής 'Ομάδας
του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

'Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Διέρχεται η χώρα μας μία τεράστια πολιτική κρίση. Μία κρίση που συνδέεται με την προσπάθεια του ελληνικού κατεστημένου, ξένου και ντόπιου, να αλλάξει το πολιτικό σκηνικό της χώρας μας. Ζούμε ξανά τρεις μέρες του 1965, όταν αποστάτες από το κόμμα της 'Ενωσης Κέντρου, με αντιπαροχή ύπουργεία, θέσεις και άλλα όφελήματα, πρόσ-
σαν τη λαϊκή έντολή, νόθευσαν τη λαϊκή έντολή, υπονόμισαν και υπέσ-
καφαν τους δημοκρατικούς θεσμούς της χώρας μας και δημιούργησαν το
κόμμα των αποστατών με τη στήριξη της Δεξιάς, του κατεστημένου και
των ξένων και με την άμεση επέμβαση του θρόνου. Είναι μακρά και γνω-
στή η ιστορία της Δεξιάς στο τόπο μας. Προσπαθεύ να παραμείνει στην
έξουσία με όλα τα μέσα, παρά το γεγονός πως στή χώρα μας η Δεξιά
άποτέλεσε και θά αποτελεῖ μία μειοψηφία του λαού μας. 'Ο εκλογικός
νόμος είναι συνήθως ραμένος στα μέτρα της. 'Όταν δέν ἄρκει γιά νά
της ἔξασφαλῆσει κοινοβουλευτική πλειοψηφία, προχωρεῖ στή βία και
νοθεία. Νωπή είναι η ἔμπειρία της βίας και νοθείας του 1961. 'Όταν
οὔτε ὁ ἐκλογικός νόμος, οὔτε η βία και νοθεία μποροῦν νά τή διασώ-
σουν, τότε μετέρχεται ἄλλα μέσα. Τό βασιλικό πραξικόπημα του 1965
εἶναι κι αὐτό ἓνα δεῦγμα των μεθόδων που εἶναι ἔτοιμη νά μετέλθει
γιά νά συντηρηθεῖ στήν ἐξουσία. Καί ὅταν οὔτε αὐτό τή διασώζει, τότε
ὑπάρχει και τό στρατιωτικό πραξικόπημα. 'Η ἀνοιχτή παραβίαση των θεσ-
μῶν του δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Καί αὐτός βέβαια ἀκριβῶς ἦταν ὁ
ρόλος της ἑφτάχρονης δικτατορίας. Νά ἀνακόψει τό τεράστιο λαϊκό κί-
νημα που εἶχε τότε ἀναπτυχθεῖ κάτω ἀπό τήν ἡγεσία της 'Ενωσης Κέν-
τρου. Σήμερα, δέν εἶναι πιά δυνατό νά διατηρήσει τήν ἐξουσία με
στρατιωτικό πραξικόπημα. 'Η πικρή ἔμπειρία της ἑφταετίας, η προδοσία
της Κύπρου, η υπονόμιση των ἔθνικῶν μας συμφερόντων ἀπό τους 'Αμε-
ρικανούς και τό NATO, ὅλα αὐτά ἔχουν πείσει τή συντριπτική πλειοψη-
φία των στρατευμένων μας παιδιῶν, πως ἔργο τους δέν εἶναι νά στηρί-

22

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αθήνα 23-5-78

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ζουν ξενοκίνητα συμφέροντα, πώς έργο τους δέν είναι νά καταλύουν τους δημοκρατικούς θεσμούς, ότι καθήκον τους είναι νά παραμένουν πιστού στην έντολή του Λαού, στον όρκο που έδωσαν νά προασπίζουν, στο πλευρό του Λαού, την έθνική μας ανεξαρτησία και την έδαφική μας άκεραιότητα. Είναι γι' αυτό τό λόγο ύποχρεωμένη ή Δεξιά, στο μέτρο που συρρικνώνεται ραγδαία ή λαϊκή της βάση, νά άνεύρει καινούργιες μεθόδους για την αντιμετώπιση του κινδύνου που την άπειλει τόσο άμεσα. Έπαναλαμβάνει γι' αυτό, στα πλαίσια μιας νέας μεθόδευσης, τό έγχειρήμα του 1965. Δέν άνέμενε τό κατεστημένο, ντόπιο και ξένο, ότι στις έκλογές του 1977 θά έπεφτε τό ποσοστό της Νέας Δημοκρατίας από τό 54% στο 42%. Δέν άνέμενε τό κατεστημένο πώς τό ΠΑ.ΣΟ.Κ., ή πρωτοπορία του λαϊκού κινήματος στη χώρα μας, θά υπεردιπλασίαζε τή λαϊκή του βάση και θά κατελάμβανε περίπου τό 1/3 των έδρων στη Βουλή. Καί δέν άνέμενε πέρα άπ' αυτό, πώς ή πορεία από τις έκλογές και ύστερα θά ήταν τόσο άνοδική για τό ΠΑ.ΣΟ.Κ. Διαγράφεται σαφώς στον όρίζοντα τον πολιτικό της χώρας μας έκλογική νίκη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις επόμενες έκλογές, όποτε κι' άν γίνουν και μ' όποιο-^{/έκλογικό}δηποτε σύστημα κι' άν γίνουν. Κάτω άπ' αυτή τήν άμεση πίεση, τά ξένα και ντόπια συμφέροντα που διαφεντεύουν τήν τύχη της χώρας μας, μετέρχονται νέες μεθόδους, προσπαθούν νά έξαπατήσουν τον Έλληνικό λαό άκόμη μιá φορά, νά νοθεύσουν γι' άκόμη μιá φορά τους δημοκρατικούς θεσμούς. Αυτή τή μεθόδευση, αυτή τή μεγάλη άκρίτη που έπιχειρεΐται σέ βάρος του Λαού μας και της χώρας μας, έχουμε καθήκον νά τήν έκθέσουμε ανάγλυφα. Κι' αυτό τό καθήκον έπιτελώ σήμερα.

Η μεθόδευση έκτελεΐται σέ δυό επίπεδα. Τό ένα είναι τό επίπεδο των κομματικών σχηματισμών. Τό άλλο επίπεδο είναι τό επίπεδο της προπαγάνδας, των συνθημάτων μέ τά όποια προσπαθούν νά άποπροσανατολίσουν τό Λαό μας.

α) Ας πρós τό πρώτο: Πραγματοποιήθηκε προεκλογικά, μεθοδευμένα, ή σύμπληξη νέου κόμματος της 'Ακροδεξιάς που περιέλαβε στους κόλπους του φωλομοναρχικά, φιλοχουντικά, αντιδραστικά στοιχεία, τέλεια και άνοιχτά ένταγμένα στα ψυχροπολεμικά σχέδια του NATO και των 'Ηνωμένων Πολιτειών. Κι' έδωσε αυτό τή δυνατότητα στον κ. Καραμανλή και τή Νέα Δημοκρατία ν' α φορέσουν ένα νέο προσωπεύο. Τό προσωπεύο της Κεντροδεξιάς. Μια που τά πιο άκραία στοιχεία είχαν άποχωρήσει από τους κόλπους της Νέας Δημοκρατίας, άνοιγε ο δρόμος για τήν εμφάνιση μιας Δεξιάς μέ εύρωπαϊκό θά έλεγε κανείς προσωπεύο. Ήταν ένα πρώτο

ἀπαραίτητο βήμα για τις περαιτέρω μεθοδεύσεις που έχουν προγραμματισθεί. Σε δεύτερη φάση -φάση που άρχισε ύστερα από τις εκλογές του '77, ύστερα δηλαδή από την έντυπωση, δραματική, συρρίκνωση της δύναμης της ΕΔΗΚ- άρχισε η επίδρομή. "Άρχισε δηλαδή -για να χρησιμοποιήσουμε τη σωστή φράση- η νέα αποστασία, η Νεοαποστασία. Μ'αυτόν τον τρόπο έλπίζει η Νέα Δημοκρατία να ξεπλώσει τα πλοκάμια της στο χώρο του Κέντρου, να αποσπάσει, με ανταλλάγματα πάντοτε, στελέχη -βουλευτές και μή- του Κέντρου και να εδραιώσει την έντυπωση πώς πρόκειται για μια Κεντροδεξιά ευρωπαϊκού τύπου. Έλπίζει βέβαια ότι η μετατόπιση των στελεχών θα οδηγήσει και σε μετατόπιση της λαϊκής βάσης, που στήριξε αυτά τα στελέχη εκλογικά. Αυτό είναι το παιχνίδι που σήμερα παίζεται. Υπάρχει όμως ταυτόχρονα και μια τρίτη προσπάθεια. Ορισμένες δυνάμεις δεν θα προσχωρήσουν στη Νέα Δημοκρατία σαν μέλη της. Θα προσπαθήσουν να διαμορφώσουν ένα νέο κόμμα σοσιαλδημοκρατικού τύπου. Κόμμα σοσιαλδημοκρατικού τύπου που θα συνεργαστεί έν καιρώ με τη Δεξιά. "Ετσι ώστε η Δεξιά στην πατρίδα μας να φορέσει τρία προσώπα: Το προσώπο της 'Ακροδεξιάς, το προσώπο της Κεντροδεξιάς και το προσώπο της σοσιαλδημοκρατικής Δεξιάς. Μ'αυτόν τον τρόπο έλπίζεται ότι θα συρρικνωθούν οι δυνατότητες ανάπτυξης της δύναμης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που είναι και θα είναι η πρωτοπορία του λαϊκού κινήματος στη χώρα μας -τό κόμμα της έλπίδας, το κόμμα του μέλλοντος για την πατρίδα μας. Αυτή είναι η μεθόδευση σ'ότι αφορά τη διαμόρφωση πολιτικών σχηματισμών. Τρεις τουλάχιστον σχηματισμούς της Δεξιάς: 'Ακροδεξιά, Κεντροδεξιά και Σοσιαλδημοκρατική Δεξιά. Μ'αυτόν τον τρόπο θα προσπαθήσει η Δεξιά να διευρύνει τη λαϊκή της βάση ή τουλάχιστον να τη συντηρήσει από τις διαρροές που κάθε μέρα γίνονται προς όφελος του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Β 'Αλλά πολιτικού σχηματισμού χωρίς ιδεολογικό περιεχόμενο δεν είναι εύκολο να επιζητήσουν, ειδικά όταν στηρίζονται στην άνοιχτη παραβίαση των αρχών του δημοκρατικού πολιτεύματος, στην άνοιχτη και βάνουση θα έλεγε κανείς, παραβίαση των αρχών: στις όποιες στηρίζεται η λαϊκή κυριαρχία. Γι'αυτό θα αντιμετωπίσουμε μια ορισμένη συνθηματολογία. Αυτή η καινούργια συνθηματολογία έχει "ηδη μεθοδευτεί από πολύ χρόνο. Στόχος της είναι η μετατόπιση της κυρίαρχης αντίθεσης, η δημιουργία άκατηλών αντιδιαστολών, που θα αποπροσανατολίσουν τον 'Ελληνικό λαό, τη λαϊκή βάση στη χώρα μας. Ποιά είναι τα πραγματικά

προβλήματα, ποιές είναι οι κυρίαρχες αντιθέσεις που αντιμετωπίζουμε; Στο έσωτερικό, ή κυρίαρχη αντίθεση είναι ή αντίθεση ανάμεσα στη ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ καί τήν ΑΛΛΑΓΗ. Στη συντήρηση ενός συστήματος που έχει οδηγήσει σε άδιέξοδο, στην οικονομική στασιμότητα, στην καταπίεση των εργαζόμενων της χώρας μας στο βωμό των συμφερόντων των ξένων καί ντόπιων μονοπωλιακών συγκροτημάτων, της οικονομικής ολιγαρχίας του τόπου - καί τήν 'Αλλαγή που ανοίγει νέες προοπτικές για μία ισόρροπη ίσομερή οικονομική ανάπτυξη, για μία κατανομή του πλούτου που θα ανταποκρίνεται στην προσφορά των εργαζόμενων, στην προσφορά του κάθε Έλληνα στο έθνικό προϊόν. 'Η Συντήρηση στηρίζει τά συμφέροντα της οικονομικής ολιγαρχίας. 'Η 'Αλλαγή υπόσχεται νέους όριζοντες για τόν Έλληνα εργαζόμενο - τόν Έλληνα εργάτη, τόν Έλληνα αγρότη, τόν Έλληνα βιοτέχνη, τόν Έλληνα μισθωτό καί τά Νιάτα της πατρίδας μας. Αυτή ή κυρίαρχη αντίθεση ανάμεσα στη Συντήρηση καί τήν 'Αλλαγή πρέπει μέ κάθε τρόπο νά συσκοτισθεῖ από τή Δεξιά. Γιατί αποτελεί τήν καταλυτική πολιτική πραγματικότητα της πατρίδας μας, που καθιστά βέβαιη τήν άνοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Κυβέρνηση καί τήν έξουσία. Ταυτόχρονα όμως υπάρχει καί μιá άλλη παράλληλη, άμεσα συνδεδεμένη μέ τήν πρώτη, κυρίαρχη αντίθεση. Είναι ή αντίθεση ανάμεσα σε μιá πολιτική εξάρτησης της χώρας μας από ξένα κέντρα αποφάσεων - μιá πολιτική που θα τήν χαρακτηρίσει σαν τήν πολιτική του 'Εθνικού Συμβιβασμού - από τή μιá μεριά, καί τήν πολιτική που οδηγεί σε μιάν ανεξάρτητη έλληνική έθνική πορεία. Πράγματι, διανύουμε μιá περίοδο που περιέχει καταλυτικούς κινδύνους, τόσο για τήν έθνική μας ανεξαρτησία, όσο καί για τήν έδαφική άκεραιότητα της χώρας μας. 'Επιστροφή στο NATO, Βάσεις άμερικανικές, Κυπριακό κι 'ή άπειλή στο Αίγαίο - αποτελούν ένα πλέγμα που διαπραγματεύεται σήμερα ή Κυβέρνηση μέ τό NATOϊκό κατεστημένο, στα πλαίσια της ένταξης της χώρας μας στην Κοινή 'Αγορά. Κι' όλα τά σημάδια μάς δείχνουν πώς προχωρούμε ραγδαία, αυτή τήν άνοιξη, αυτότό καλοκαίρι, στην επίλυση του συνόλου αυτών των προβλημάτων στα πλαίσια των NATOϊκών συμφερόντων. Για νά πραγματοποιηθεῖ αυτός ο 'Εθνικός Συμβιβασμός, για νά λυθούν τά προβλήματα -τό Κυπριακό, τό Αίγαϊακό, οι Βάσεις, ή επιστροφή στο NATO- σύμφωνα μέ τά κελεύσματα της 'Ατλαντικής συμμαχίας καί των 'Ηνωμένων Πολιτειών, άπαιτείται νά δοθεῖ ή έντύπωση πώς υπάρχει λαϊκή έγκριση, άπαιτείται μιá μεγάλη λαϊκή βάση. Τή λαϊκή βάση αυτή σήμερα δέν τή διαθέτει ή Νέα Δημοκρατία καί κάθε μέρα που περνάει γίνεται σαφές ότι διαθέτει όλο καί μικρότερη λαϊκή βάση. Είναι επομένως άπαραίτητο νά προσπαθή-

σει νά ανακόψει τή ραγδαία διαρροή τῆς λαϊκῆς τῆς βάσης πρὸς τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Μά τῆς εἶναι ταυτόχρονα ἀπαραύτητο νά ἐντάξει στὴ Δεξιὰ -σ' ὁποιοδήποτε ἀπὸ τὰ τμήματα τῆς Δεξιᾶς πού ἔχει διαμορφώσει - δυνάμεις, προσωπικότητες, στελέχη, τὰ ὅποια θὰ ἐπωμιστοῦν μαζί τῆς τῆν εὐθύνη γιὰ τὸν Ἐθνικὸ Συμβιβασμό. Γυρεύει, μ' ἄλλα λόγια, συνυπογράφει. Γυρεύει ἀνθρώπους πού, μὲ ἀντάλλαγμα ὑπουργικὸς θώκος καὶ Γενικὲς Γραμματεῖες, θὰ συνυπογράψουν τὸν Ἐθνικὸ Συμβιβασμό. Αὐτὴ εἶναι ἡ προειδοποίησή μας πρὸς ἐκείνους πού σκέφτονται ὅτι ἴσως εἶναι ὠφέλιμο γι' αὐτοὺς νά συνδέσουν τὴν πολιτικὴ τους τύχη μὲ τὴ Νέα Δημοκρατία καὶ τὴ Δεξιὰ.

Αὐτές εἶναι οἱ πραγματικὲς ἀντιθέσεις, αὐτές εἶναι οἱ πραγματικὲς ἐπιλογές γιὰ τὸ Λαὸ μας. Τίς ἐπαναλαμβάνω: Στὸ ἐσωτερικὸ μέτωπο, Συντήρηση ἢ Ἀλλαγὴ. Στὸ ἐξωτερικὸ μέτωπο, Ἐθνικὸς Συμβιβασμὸς ἢ μιὰ περήφανη ἀνεξάρτητη ἑλληνικὴ πορεία τῆς χώρας μας. Μεθοδεύονται κατὰ συνέπεια συνθήματα πού θὰ συγκαλύψουν αὐτές τίς κυρίαρχες ἀντιθέσεις. Τὸ ἓνα μεγάλο σύνθημα τῆς Δεξιᾶς γύρω ἀπὸ τὸ ὅποιο προσπαθεῖ νά συσπειρώσει δυνάμεις στὴν Κεντροδεξιὰ, εἶναι "εὐρωπαϊσμός ἢ ἀντιεὐρωπαϊσμός". Κίβδηλο σύνθημα σαφῶς. Γιατὶ οἱ δυνάμεις Ἀλλαγῆς τῆς χώρας μας, τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. σὰν πρωτοπορία τῶν δυνάμεων Ἀλλαγῆς, σὰν πρωτοπορία τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, δέν ἔθεσε καὶ δέν θέτει ποτέ ἓνα τέτοιο δίλημμα στὸν Ἑλληνικὸ λαό. Τὸ ΠΑ.ΣΟ.Κ. ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντα γιὰ τὴν πῶς πλατεία δυνατὴ συνεργασία τῆς Ἑλλάδας μὲ ὅλες τίς χώρες πού βρίσκονται στὸ χῶρο στὸν ὅποιο κινεῖται: Βαλκάνια, Μεσόγειος, Δυτικὴ Εὐρώπη, Ἀνατολικὴ Εὐρώπη. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ χῶροι εἶναι ζωτικῆς σημασίας γιὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας μας. Ἡ στενὸ-μυαλὴ, κοντόφθαλμη πολιτικὴ τοῦ "ἀνήκομεν εἰς τὴν Δύσιν" ἔχει ὀδηγήσει σὲ τραγικὰ ἀδιέξοδα τῆς χώρας μας, ἔχει ὀδηγήσει σὲ οὐσιαστικὴ ἀπομόνωση. Μᾶς ἔχει κάνει δέσμους, ὄμηρους τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας, πού σὲ κάθε περίπτωση, ἔχουν πιά ἀποδειγμένα ἔρθει σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ ἄμεσα καὶ κάρρια ἐθνικὰ μας συμφέροντα. Τὸ ἐρώτημα ἐπομένως δέν εἶναι ἂν εἴμαστε εὐρωπαϊστὲς ἢ ὄχι, ἀλλὰ ἂν εἴμαστε τυφλὰ προσκολλημένοι σὲ κέντρα ἀποφάσεων ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἢ ἂν διαμορφώνουμε μιὰν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν μὲ γνώμονα πάντοτε τὸ δικό μας ἐθνικὸ συμφέρον.

Ἐκάρχει καὶ τὸ ἄλλο κίβδηλο σύνθημα: "Δημοκρατία ἢ Μαρξισμός". Εἶναι κι' αὐτὸ κίβδηλο, γιατί τὴ δημοκρατία τῆς Δεξιᾶς τὴν ἔχουμε ζήσει στὸ πετσοῦ μας. Μακρὲς καὶ πικρὲς εἶναι οἱ ἐμπειρίες τῆς Δημο-

κρατίας που μάς πρόσφερε και μάς προσφέρει η αυταρχική Δεξιά. Ποτέ δεν δίστασε να καταλύσει τους δημοκρατικούς θεσμούς, αν αυτό ήταν προς συμφέρον της. Ποτέ δεν δίστασε να υπονομεύσει τις αρχές στις οποίες στηρίζεται η λαϊκή κυριαρχία, αν αυτό απέβαινε προς όφελός της. Το πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. - και πρέπει να τονίσω πώς είμαστε το μόνο κόμμα που έδωσε στο Λαό συγκεκριμένο κυβερνητικό πρόγραμμα κατά τις εκλογές του Νοέμβρη του 1977- είναι γνωστό σε όλους σας. Είναι πρόγραμμα βαθειά δημοκρατικό, γιατί στηρίζεται στην άμεση συμμετοχή του πολίτη στις αποφάσεις που τον άφορουν. Γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι το κόμμα του άποκεντρωμένου δημοκρατικού προγραμματισμού. Γιατί στηρίζεται, όχι μονάχα στην κοινοβουλευτική παρουσία - την έμμεση παρουσία του Λαού μας- αλλά και στην δραστηριοποίησή του μέσα απ' τους διεκδικητικούς αγώνες των εργατικών και αγροτικών σωματείων, δηλαδή, στον Συνδικαλισμό, μά και ταυτόχρονα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση που πραγματικά αποτελεί το κύτταρο της Δημοκρατίας. Είναι τουλάχιστον άστετο να προσπαθεί η Δεξιά σήμερα να πολώσει την κατάσταση γύρω από το δύλημα "Δημοκρατία ή Μαρξισμός".

*

*

*

"Όπως τόνισα και στις πρώτες μου δηλώσεις όταν ανακοινώθηκε η "διευρύση", δηλαδή η Νεοαποστασία, το νέο αυτό έγχειρμα του κατεστημένου για την "άνωθεν" αλλαγή του πολιτικού χάρτη της Ελλάδας δεν πρόκειται να αποδώσει τα αποτελέσματα που επιδιώκονται. Πρώτο, από όσα στάδια και αν περάσει η έπιχειρήση της νεοαποστασίας, δεν πρόκειται να μετατοπιστεί σημαντικός αριθμός οπαδών της κεντρίας παράταξης στη Νέα Δημοκρατία. Όσοι ψήφισαν την ΕΔΗΚ τον Νοέμβρη του 1977 έρριξαν ψήφο άρνητική για τη Δεξιά, για τον κ. Καραμανλή, τη Νέα Δημοκρατία και την πολιτική τους. Έχουν μακρά αντιδεξιά παράδοση. Κι' όπως αποδείχτηκε το 1965, η καθοδηγούμενη έξαγορά στελεχών δεν όδηγεύ στη μετατόπιση της λαϊκής βάσης στη Δεξιά. Είναι αλήθεια πώς η κεντρία παράταξη έχει μέσα σε δεκαετίες προσφέρει πολλά στελέχη στη Δεξιά. Δεν έχει κανείς παρά να μελετήσει την ιστορία πολλών στελεχών της Νέας Δημοκρατίας, για να έννοήσει την κλίμακα στην οποία η κεντρία παράταξη έχει τροφοδοτήσει τη Δεξιά με στελέχη. Όμως αυτό δεν άλλαξε τον συσχετισμό των πολιτικών δυνάμεων της χώρας. Η λαϊκή βάση του Κέντρου, με έξαύρεση την πολιτική ατμόσφαιρα

./..

Ἡ ἔφαση τῆς ἙΔΗΚ δὲν μπορεῖ νὰ χειροφυλακτεῖ ἀπὸ τὸ ΠΑΣΟΚ - ὠραεῖ ὠραεῖ - ἙΔΗΚ
ὁμῶς διαδέσσει - δὲ οὐ μετέχει ἐνέργειαν τῆς ἙΔΗΚ - ὁμῶς ~~πᾶσα~~ ὠραεῖ
νὰ ἀνοίξομε εἰς ὄρθες παρὰ μίση καὶ μεσὰ ἀμέλειαν τῆς ἙΔΗΚ.

του Σαράντα και τον Συναγερμέ του Παπάγου, κράτησε σταθερά τον σαφή αντιδεξιό της χαρακτήρα. Κι' αυτό βέβαια εξηγεί γιατί ο κ. Καραμανλής και η Δεξιά προσπαθούν να συνδυάσουν τη Νεοαποστασία με τη δημιουργία τεχνητού κλίματος οξύτητας και πόλωσης, σε βάρος βέβαια της έθνικης ένότητας που είναι τόσο απαραίτητη τις κρίσιμες αυτές ώρες.

Αλλά η οξύτητα και η πόλωση δεν κατασκευάζονται όταν δεν συντρέχουν οι συνθήκες. Γι' αυτό το έγχειρημα θα αποτύχει. Ελάχιστα όφελη θα αποκομίσει η Νέα Δημοκρατία απ' την επιχείρηση της Νεοαποστασίας. Για την ακρίβεια, η μέτρηση από εδώ και πέρα θα είναι αντίστροφη. Γιατί ο Λαός μας κατέχεται από όργη, αγανάκτηση και αηδία για όσα επιχειρούνται σε βάρος του. Και σε βάρος της Δημοκρατίας.

Είναι βέβαια δύσκολο και άχαρο έργο να προβλέπει κανείς το μέλλον της ΕΔΗΚ σαν κόμματος. Όμως είναι βέβαιο. Η βάση της ΕΔΗΚ και η συντριπτική πλειοψηφία των στελεχών της σε καμιά περίπτωση δεν θα μετακινηθούν προς τη Νέα Δημοκρατία.

Καταδικασμένο εκ των προτέρων είναι και το Δεξιό Σοσιαλδημοκρατικό σχήμα που κατασκευάζεται για να άντλήσει "Ευρωπαϊστές" σοσιαλίζοντες από τη λαϊκή βάση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Δεν αληθεύει απλώς ότι είναι όρατος και διαφανής ο ρόλος που καλείται να παίξει η Σοσιαλδημοκρατική Δεξιά. Είναι ιστορικά αδύνατο -ιδιαιτέρως σ' αυτή τη δύσκολη για τον παγκόσμιο καπιταλισμό περίοδο- να έδραιωθεί σοσιαλδημοκρατικό κόμμα στην Ελλάδα. Το απόδειξαν οι εκλογές του 1977. Θα το αποδείξουν γι' ακόμη μια φορά κι' οι επόμενες εκλογές.

Είναι λαθεμένη τέλος η κυνική αντίληψη πως σε περίπτωση έξαφνισης του Κέντρου, θα μοιράσουν τη λαϊκή του βάση η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ότι έτσι θα εξασφαλιστεί η πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας. Δεν λειτουργούν έτσι τα πράγματα. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ο φορέας της Άλλαγής στον τόπο μας, απελευθερώνει παγιδευμένες μάζες του εργαζόμενου λαού. Το 25% ^{που πήρε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις εκλογές του '77} σ' ένα βαθμό οφείλεται στη μετατόπιση αγροτών, εργατών, μισθωτών και μικρομεσαίων στρωμάτων πρόστο ΠΑ.ΣΟ.Κ., που ήταν μέχρι τότε εγκλωβισμένες στο χώρο της Δεξιάς. Αυτή η διαδικασία συνεχίζεται και τώρα. Και το έγχειρημα της Νέας Αποστασίας θα της προσδώσει ακόμη πιο γρήγορη ρυθμό. Ο Λαός στη συντριπτική του πλειοψηφία θα καταδικάσει τα άηθη και ξεπερασμένα τεχνάσματα της Δεξιάς. Και θα ανοίξει διάπλατες τις λεωφόρους που οδηγούν στη μεγάλη Άλλαγή, σε μια πορεία για τη χώρα μας έθνικα περήφανη και κοινωνικά

δικαιη. Ἄλλὰ ὑπάρχει καί μιὰ προϋπόθεση. Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ. ἐπωμίζεται αὐτή τήν περίοδο μιὰ τεράστια, μιὰ ἱστορική εὐθύνη. Εἶναι ὁ στόχος τῆς νέας σκευωρίας τῶν δυνάμεων τῆς ἀντίδρασης καί τῆς ἐξάρτησης. Ἔχει ἄμεσο καθῆκον νά πορευθεῖ πρὸς τὸ Λαό. Νά ξεσκεπάσει σέ κάθε γωνιά τῆς ἐλληνικῆς γῆς τὸ παιχνίδι πού παίζεται σέ βάρος τοῦ Λαοῦ καί σέ βάρος τῆς χώρας. Νά κινητοποιήσει τίς λαϊκές δυνάμεις ἐναντίον σέ μιὰ Δεξιὰ πού ἀνασυντάσσεται καί συσπειρώνεται. Νά παίξει ἐνεργό καί ὑπεύθυνο ρόλο στίς διεκδικήσεις τοῦ Λαοῦ μας. Νά ἐνεργοποιήσει τίς λαϊκές δυνάμεις γιά νά ἀντιμετωπίσουμε ὅσο πῶς μαζικά γίνεται τόν Ἐθνικό Συμβιβασμό πού ἀπεργάζονται οἱ δυνάμεις πού ἐλέγχουν τήν πορεία τῆς χώρας μας. Μόνον ἂν ἐκπληρώσουμε αὐτό τὸ χρέος, μόνο ἂν ἀποδείξουμε στήν πράξη τ ὠ ρ α πῶς δικαίουμαστε νά διεκδικοῦμε τήν πρωτοπορία τοῦ λαϊκοῦ κινήματος, μόνο τότε θά διαμορφωθοῦν οἱ ὑποκειμενικές προϋποθέσεις γιά τή Νίκη τοῦ Λαοῦ καί τή Μεγάλη Ἀλλαγὴ. Σ'αὐτό τὸ προσκλητήριο θά δώσουμε ὅλοι τὸ παρῶν.